

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 833

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Sâmbătă, 22 decembrie 2001

SUMAR

Pagina

Declarația de politică generală a Guvernului
privind bilanțul primului an de guvernare 2-16

DECLARAȚIA DE POLITICĂ GENERALĂ A GUVERNULUI PRIVIND BILANȚUL PRIMULUI AN DE GUVERNARE

**Domnilor președinți,
Doamnelor și domnilor senatori și deputați,
Stimați invitați,**

Pentru Guvern, investit prin votul Parlamentului României la 28 decembrie 2000, ziua de astăzi are o semnificație deosebită.

Este pentru prima dată în viața parlamentară post-revoluționară când un guvern își angajează, potrivit Constituției, răspunderea asupra unei declarații de politică generală. Astfel, angajamentul nostru de a prezenta în fața forului legislativ al țării bilanțul primului an de guvernare este respectat.

Angajarea răspunderii constituie o dovadă concludentă că am reușit să asigurăm ca în România instituțiile statului de drept să funcționeze normal, procesul de guvernare să se desfășoare în conformitate cu principiile democratice și în condițiile unei depline transparențe.

Doresc ca printr-un asemenea demers să restabilim funcționarea eficientă a relației Executivului cu Parlamentul, să înlăturăm unele slăbiciuni ale sistemului politic și instituțional al statului nostru de drept, să asigurăm stabilitate și coerență actului legislativ.

În plenul Camerelor reunite vă prezentăm astăzi rezultatele politicii guvernamentale. Așa ne-am angajat, în urmă cu un an, atât în fața Parlamentului, cât și în fața celor care au determinat victoria în alegeri și accesul la putere al Partidului Social Democrat.

Deși riscăm o moțiune de cenzură, Guvernul se prezintă în fața Parlamentului pentru ca acesta să poată aprecia în ce măsură **Executivul și-a îndeplinit angajamentele asumate** cu prilejul acordării votului de încredere. De asemenea, vom putea constata dacă Guvernul dispune în continuare de susținere parlamentară pentru ducerea la bun sfârșit a mandatului său.

Am afirmat cu prilejul investirii Guvernului că, împreună cu colegii mei, **formăm echipa care va gestiona bunul mers al societății românești la începutul mileniului al III-lea**, după un regres economic și social sever, înregistrat în perioada 1997–1999.

În acest sens prin programul nostru de guvernare ne-am propus **5 obiective fundamentale:**

- în primul rând, să relansăm și să modernizăm economia;
- în al doilea rând, să reducem polarizarea socială, să combatem sărăcia și șomajul prin creșterea generală a standardului de viață și afirmarea solidarității sociale;
- în al treilea rând, să refacem autoritatea statului și a instituțiilor sale;
- în al patrulea rând, să reducem birocrăția, să combatem corupția și criminalitatea;
- în al cincilea rând, să valorificăm oportunitatea de integrare a țării noastre în structurile europene și euroatlantice.

La fel ca la sfârșitul anului 2000, **reafirm și acum că viziunea social-democrată de guvernare a țării este cea mai potrivită pentru România.** Acesta este contextul în care putem asigura un program economico-social cu obiective și

priorități în concordanță cu realitățile românești și cu interesul național.

Ne-am străduit să obținem încredere, pe plan intern, din partea populației și să recâștigăm credibilitatea, pentru acțiunile Guvernului, pe plan internațional. Am reușit să instituim un dialog normal, eficient, deschis și constructiv pe plan politic și economic, în Europa și în lume.

În acest cadru, printr-un demers politic consecvent, după un an de guvernare, **România se dovedește a fi un partener viabil și credibil, ale cărui eforturi și rezultate sunt recunoscute.**

Lată de ce astăzi **țara noastră se bucură de cel mai larg și substanțial sprijin internațional** — în raport cu perioadele anterioare — și este apreciată ca promotor al cooperării și al stabilității regionale.

Cel mai elocvent argument în susținerea acestor afirmații îl constituie, pe de o parte, rezultatele multiplelor contacte politice, economice și diplomatice realizate, atât la nivelul Guvernului și Administrației Prezidențiale, cât și la nivelul Camerei Deputaților și al Senatului României. Pe de altă parte, **evaluările pozitive ale organismelor internaționale și instituțiilor europene, ale agențiilor de rating, institutelor și asociațiilor profesionale din alte țări** constituie tot atâtea dovezi ale progreselor politice, economice și sociale în primul an de guvernare a P.S.D.

Un răspuns convingător privind capacitatea Guvernului de a acționa consecvent pentru consolidarea democrației, asigurarea stabilității interne și accelerarea pregătirii României pentru integrarea europeană a fost dat de **unanimitatea cu care statele membre ale Uniunii Europene au votat recent în favoarea renunțării la obligativitatea vizelor de călătorie pentru cetățenii români în spațiul Schengen.**

Doresc să informez Parlamentul că Guvernul a abordat cu responsabilitate, în spiritul Constituției și legilor țării, **relația Administrația Prezidențială – Executiv.** Astfel, ședințele care au dezbătut probleme de interes național privind politica externă, apărarea și ordinea publică au fost prezidate de domnul Ion Iliescu, Președintele României. De asemenea, în numeroase cazuri am realizat consultări cu Președintele țării pe probleme urgente și de importanță deosebită.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Bilanțul primului an de guvernare nu poate ignora rezultatele negative ale auditului privind modul în care guvernele din anii 1997–2000 au gestionat treburile publice.

În momentul preluării puterii de către Guvernul nostru, România era într-o stare economică și socială gravă.

Astfel, produsul intern brut scăzuse față de anul 1996 cu **11,2%**, producția industrială cu peste **15%**, și investițiile cu circa **10%**. Rata șomajului era de **10,5%**, în timp ce inflația din anul 2000 a fost de **40,7%**.

Aceste contraperformanțe ale guvernării de dreapta au fost consecința instabilității politice din acea perioadă, a indiferenței foștilor guvernanți față de țară și de cetățenii ei, a manierei necorespunzătoare prin care actul de decizie a fost asociat corupției și clientelismului politic.

Politica preponderent conjuncturală, caracteristică anilor de guvernare 1997—2000, a însemnat doar încercarea de rezolvare a unor dificultăți punctuale. Grav este că în acea perioadă **s-a acceptat regresul economic programat**, afectându-se astfel dezvoltarea economică și socială a țării pe termen mediu și lung.

Pornind de la o asemenea situație, Guvernul nostru a acționat ca o echipă unitară, hotărâtă să accelereze procesul de reformă, în așa fel încât societatea românească să își recapete încrederea în sine și credibilitatea internațională.

Spiritul de echipă reprezintă una dintre trăsăturile principale atât la nivelul Guvernului și ministerelor, cât și în administrația locală.

Obiectivul central al programului nostru este, pentru întreaga perioadă de guvernare, ridicarea nivelului de viață al populației, bazată pe dezvoltarea durabilă a țării și pe reducerea decalajului care separă România de standardele medii ale Uniunii Europene.

Creșterea economică realizată în anul 2001 a asigurat condiții favorabile pentru redemararea coerentă a reformei structurale a economiei și a privatizării, concomitent cu reducerea costurilor sociale antrenate de aceste procese.

Evaluarea activității și a rezultatelor primului an de guvernare ne îndreptățește să afirmăm că **angajamentele asumate prin Programul de guvernare pentru anul 2001 au fost, în cea mai mare măsură, realizate.**

Măsurile aplicate vizând reorientarea și accelerarea reformei economice au fost corecte și au permis o relansare semnificativă a creșterii economice.

Importantă este acum creșterea vitezei cu care vor fi făcute schimbările structurale sectoriale și la nivel microeconomic, pentru a se realiza cât mai rapid și eficient o economie de piață funcțională.

Stimați colegi,

Anul 2001 a fost anul recuplării României la tendințele europene de dezvoltare și modernizare.

Rezultatele economice din acest an sunt în general superioare nivelurilor prognozate inițial.

Creșterea economică, pe care o estimăm la 4,9%, privită la început cu reticență și apreciată de mulți ca prea optimistă, este cu atât mai edificatoare cu cât s-a realizat într-un context internațional relativ nefavorabil și în condițiile unor constrângeri interne, datorate involuției economice și inconsistenței procesului de reformă din ultimii patru ani.

Vreau să subliniez că, în pofida încetinirii creșterii economice mondiale, **România a reușit să realizeze în anul 2001 cel mai înalt ritm de creștere economică între țările Europei Centrale și de Est.**

Analiza rezultatelor economice din anul 2001 relevă că economia României s-a înscris pe traiectoria dezvoltării economice durabile.

Produsul intern brut a fost, în primele 9 luni, în creștere — în termeni reali — cu 5,1% față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Realizările din primele trei trimestre ale anului evidențiază o schimbare structurală importantă în utilizarea produsului intern brut, în sensul **creșterii semnificative a cererii interne și, în**

cadrul acesteia, a ponderii acumulării și consumului populației.

Formarea brută de capital fix a înregistrat o majorare cu **6%, rata de investiție fiind în creștere.**

Un alt argument al caracterului durabil al creșterii economice îl oferă evoluția valorică, dar mai ales structurală, a **comerțului exterior.**

În primele 10 luni **exportul de 9,6 miliarde dolari este cu peste un miliard de dolari mai mare decât în perioada corespunzătoare din anul trecut. În anul 2001 preluăm un export de circa 11,6 miliarde dolari, ceea ce reprezintă cel mai ridicat nivel realizat vreodată de România.**

Într-adevăr, și importurile sunt mai mari, fapt generat, în primul rând, de facilitățile acordate întreprinderilor mici și mijlocii, de factura energetică, de relansarea investițiilor și modernizarea economiei, de creșterea majorității prețurilor pe plan mondial și, nu în ultimul rând, de insuficiența corelare a cursului de schimb cu evoluția monedei euro. Dar considerăm că **important este faptul că respectăm strict nivelurile programate pe anul 2001 pentru deficitul balanței comerciale și al contului curent al balanței de plăți.** Preliminăm pentru acești indicatori chiar o situație mai bună decât cea pusă de acord cu Fondul Monetar Internațional și cu Banca Mondială.

Apreciez că — după atâția ani în care autoritățile guvernamentale nu și-au respectat angajamentele față de organismele financiare internaționale — **am reușit să dăm dovadă de seriozitate în respectarea cuvântului dat.** Aceste lucruri sunt ilustrate și în cele 6 volume din „Cartea albă a guvernării P.S.D.”, care v-au fost puse la dispoziție dumneavoastră, tuturor parlamentarilor.

Doamnelor și domnilor deputați și senatori,

Din perspectiva relansării economiei și a creșterii competitivității acesteia, **politica financiară a fost astfel orientată încât să contribuie la stimularea economisirii, a investițiilor și exportului.** Astfel, **s-a redus gradul general de fiscalitate la 30%**, prin eliminarea unor cote aferente unor fonduri speciale. S-a practicat o politică de stimulare a întreprinzătorilor privați prin facilități de ordin fiscal, referitoare la taxe vamale și la taxa pe valoarea adăugată, care în anul 2001 **au însumat peste 3.500 miliarde lei.** De asemenea, s-a asigurat orientarea cererii către producătorii interni cu capital autohton și străin, prin care **s-au creat aproape 400.000 de noi locuri de muncă.**

Sporirea veniturilor bugetare cu peste 4.000 miliarde lei, ca efect al creșterii economice, a permis alocări suplimentare de fonduri — în termeni reali — pentru învățământ, sănătate, armată, mediu, asistență socială, cercetare științifică, pensii și alocații de stat pentru copii.

În anul 2001 a fost asigurată o mai bună alocare a fondurilor bugetare pentru sprijinirea activității din agricultură, minerit și industria energetică, transport feroviar de călători, metrou și altele. Cu toate acestea, nu putem trece cu vederea că în unele cazuri se înregistrează importante cheltuieli neeconomice și risipă, asupra cărora vom acționa mai ferm în anul 2002.

În acest an s-au aplicat **politici monetare și valutare în concordanță cu obiectivele Programului economic al Guvernului.**

Ca efect, s-a recunoscut de către agențiile internaționale de rating **reducerea riscului de țară pentru România.** Astfel, pentru datoria externă pe termen lung, Standard & Poor a îmbunătățit perspectiva de rating de la stabil la pozitiv și apoi a scăzut gradul de risc de la B minus la B. Agenția Moody's a reconfirmat nivelul B3, precum și perspectiva neutră la stabil. Agenția Fitch IBCA a modificat perspectiva de la stabil la pozitiv. Acestea au permis reluarea accesului pe piețele externe de capital, în condiții rezonabile de dobândă.

În acest cadru se înscrie **lansarea emisiunii de eurobon-duri pe 7 ani, în valoare de 600 milioane euro, realizată în luna iunie 2001, la un cost mult mai scăzut decât cel al emisiunii pe 5 ani din luna noiembrie 2000, fiind considerată „emisiunea anului“.**

Credibilitatea Executivului a fost confirmată și prin recenta aprobare de către Fondul Monetar Internațional a acordului stand-by, din care prima tranșă a fost deja eliberată în luna noiembrie.

Evoluția principalilor indicatori bugetari în primele 10 luni ale anului 2001 scoate în evidență faptul că deficitul bugetului general consolidat de 3,5% din produsul intern brut va fi respectat, față de 3,7% programat la începutul anului.

Datele statistice pe 11 luni consemnează o rată a inflației de 27,5% față de luna decembrie 2000, **confirmând încadrarea în ținta anuală proiectată pentru acest indicator, respectiv în jur de 30%.**

În Programul de guvernare am prevăzut aplicarea unei cote reduse cu până la 9% a taxei pe valoarea adăugată pentru produsele esențiale în consumul populației, concomitent cu majorarea T.V.A. la produsele de lux. Condițiile macroeconomice de la sfârșitul anului 2000, ce au impus însemnate constrângeri bugetare pentru un orizont de timp mai mare decât cel anticipat, nu au permis încă **aplicarea acestei măsuri, dar o vom realiza în anii 2003–2004.**

Va trebui să obținem venituri suplimentare la bugetul de stat prin **creșterea bazei de impozitare, ca efect al sporirii produsului intern brut, al reducerii economiei subterane și aplicării din anul 2001 a impozitului pe venitul global.** Pe măsura realizării acestor obiective **Guvernul are în vedere, pentru anii următori, o relaxare graduală a fiscalității.** Astfel se va continua în anul 2003 eliminarea de fonduri speciale și se va diminua cota aferentă impozitului pe venitul global de la 40% la 28–29%.

De altfel chiar în bugetul pe anul 2002, promovat de Guvern și aprobat de Parlament, pentru prima dată după Revoluție, în termenul legal — ceea ce reprezintă o nouă dovadă de intrare în normalitate — se regăsește această tendință, prin eliminarea cotei de 2% destinate fondului pentru învățământ, precum și prin reducerea cu un procent a fondului pentru persoanele cu handicap.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

După prezentarea principalelor acțiuni și rezultate în planul macrostabilizării, permiteți-mi să mă refer la **reforma în domeniul microeconomic.** Astfel eforturile noastre au vizat

îmbunătățirea mediului de afaceri și a mecanismelor de acces pe piață, prin:

— înființarea în cadrul fiecărei camere de comerț teritoriale a unui birou unic, ceea ce permite scurtarea duratei înființării și autorizării noilor societăți comerciale la 20 de zile față de circa 90 de zile în sistemul anterior;

— reducerea taxelor în acest domeniu cu aproape 40%;

— eliminarea de pe piață a firmelor-fantomă.

Am acționat în același timp pentru **perfecționarea cadrului legal și instituțional destinat investitorilor.** Aș menționa în acest sens două schimbări importante, apreciate pozitiv de majoritatea investitorilor români și străini:

- **în primul rând,** adoptarea Legii privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie; în acest cadru remarc faptul că de la intrarea în vigoare a legii, respectiv din 27 iulie și până în prezent, s-au înregistrat 58 de investiții mari în industria chimică, farmaceutică, în transportul gazelor naturale, comunicații, tehnică de calcul, comerț și altele, cu o valoare totală de aproximativ **jumătate de miliard de dolari;**

- **în al doilea rând,** am înființat la Guvern un departament care se ocupă de accesul direct al antreprenorilor străini cu investiții substanțiale; până în prezent s-au realizat peste 800 de contracte.

Totodată în anul 2001 am asigurat importante facilități pentru întreprinderile mici și mijlocii, ceea ce a condus la **crearea a încă 20.000 de întreprinderi mici și mijlocii, ajungându-se la 406.000 de unități.** Pentru cele 230.000 de microîntreprinderi, care au maximum 9 salariați, s-a redus substanțial cota de impozitare și s-a introdus un sistem financiar-contabil simplificat.

Doamnelor și domnilor deputați și senatori,

O altă prioritate a activității Guvernului, vizând restructurarea și modernizarea economiei reale, a constituit-o **schimbarea întregii concepții de privatizare,** astfel încât activitatea din acest domeniu să devină un factor dinamic al creșterii economice.

Privatizarea nu mai este tratată ca un scop în sine, ci ca un proces prin care transferul de proprietate trebuie să se regăsească atât în recapitalizare și modernizare prin investiții, cât și în asigurarea unui management performant al societăților comerciale.

În pofida obstrucțiilor și dificultăților **Guvernul nostru a reușit privatizarea SIDEX.** În același timp am finalizat și o altă privatizare importantă, cea a **Băncii Agricole.**

Pe primele 10 luni au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare de acțiuni pentru 121 de societăți comerciale, cu un capital social vândut de 9.600 miliarde lei, mai mare cu peste 50% față de anul 2000.

Au fost aprobate strategiile de privatizare a unor mari societăți comerciale, respectiv Banca Comercială Română, ALRO și ALPROM, ceea ce va permite în anul 2002 accelerarea procesului de privatizare și realizarea, în termeni generali, a condiționalităților programelor PSAL I și RICOP.

Stimați colegi,

Un alt aspect pe care doresc să îl relev în mod deosebit se referă la **acțiunile întreprinse pentru restructurarea economiei**

reale și implementarea politicilor sectoriale care vizează creșterea producției naționale.

Acțiunile de reformă în industrie au urmărit, în principal, restructurarea sectorului energetic, a producției de apărare, precum și pregătirea pentru privatizare a societăților de distribuție a energiei electrice, gazelor naturale și a SNP Petrom. Dintre acestea sunt de menționat:

- reorganizarea S.C. „Electrică” în 8 sucursale de distribuție;
- reorganizarea S.C. „Termoelectrică” în 2 sucursale-grup, concomitent cu sistarea investițiilor pentru 15 obiective, retragerea din exploatare a 8 obiective și externalizarea unor centrale;
- reorganizarea C.N. „Transelectrica”, externalizându-se activitatea de întreținere;
- reorganizarea și restructurarea societăților de explorare, producție și depozitare a gazelor naturale, prin înființarea operatorului de piață în domeniu și deschiderea pieței de gaze naturale cu 10%;
- dezvoltarea sistemului național de transport al gazelor naturale, precum și extinderea capacităților de tranzit din Federația Rusă spre țările din regiunea balcanică;
- restructurarea organizatorică a companiilor miniere de la Deva și Ploiești;
- continuarea acțiunilor de închidere a minelor neviabile prin finalizarea lucrărilor la încă 20 de mine; în cadrul acestora se înscrie și desfășurarea programului de restructurare a sectorului minier, finanțat de Banca Mondială, în valoare de 44,5 milioane dolari, și care vizează închiderea a 29 de mine;
- începerea acțiunilor de constituire a unor parcuri industriale în cadrul unor societăți comerciale care aveau în profil producția militară, în scopul introducerii lor în circuitul producției civile;
- constituirea societății mixte EUROCOPTER ROMANIA — S.A. Brașov, în sistemul producției de apărare;
- continuarea activității de privatizare a sucursalelor de distribuție Banat și Dobrogea, precum și pentru 21 de obiective de investiții în sectorul hidroenergetic.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Politica de guvernare în domeniul agriculturii s-a axat, în principal, pe relansarea producțiilor vegetale și animale.

Principalele măsuri aplicate de Guvern au urmărit sprijinirea producătorilor agricoli prin:

- **acordarea unui sprijin direct de 1 milion lei pentru fiecare hectar cultivat**, fiind alocate de la bugetul de stat 5.600 miliarde lei;
- **reducerea prețului de cumpărare a semințelor** certificate din producția internă cu 40—50%, reprezentând 760 miliarde lei;
- **punerea în funcțiune a sistemelor de irigații și de desecări pe o suprafață de 900 mii hectare**, de 2,5 ori mai mare față de cea realizată în anul 2000; pentru această acțiune s-au destinat 1.000 miliarde lei, o cotă importantă revenind direct asociațiilor utilizatorilor de apă;
- alocarea a 103 miliarde lei pentru **combaterea bolilor și dăunătorilor**;
- **reducerea cu 55% din prețul de cumpărare al tractoarelor, mașinilor agricole, utilajelor și instalațiilor**

achiziționate de la producătorii interni; au fost contractate utilaje agricole în sumă de circa 2.416 miliarde lei.

Valoarea totală a **investițiilor** ce se vor realiza în acest an în domeniul agriculturii se estimează a fi de 17.650 miliarde lei, peste 15% din totalul investițiilor țării.

Politica de dezvoltare a zootehniei a avut ca principal obiectiv pregătirea condițiilor pentru majorarea ponderii acestui sector în totalul producției agricole, prin accelerarea ritmurilor de creștere a efectivelor de animale și, respectiv, a producției de lapte și carne, ca produse de interes național, indispensabile în structura bunurilor agroalimentare.

Ținând seama de gestionarea deficitară a problemelor din zootehnie în perioada 1997—2000, Guvernul nostru a adoptat un program special pentru stoparea declinului și sporirea gradului de acoperire din producția internă a consumului de produse de origine animală, valorificarea în măsură sporită a condițiilor și posibilităților naturale, a forței umane și a tradiției existente pentru creșterea animalelor.

Pe această linie am acționat pentru repunerea în funcțiune a construcțiilor zootehnice dezafectate, care au fost părăsite, precum și a fabricilor de nutrețuri, prin oferirea acestora în folosință gratuită — pe o perioadă de cinci ani — asociațiilor de crescători de animale și persoanelor fizice în vârstă de până la 40 de ani.

În domeniul transporturilor Guvernul s-a preocupat pentru intensificarea acțiunilor de modernizare a infrastructurii. Astfel la calea ferată sunt în plină desfășurare lucrările de reabilitare pe tronsonul București — Brașov.

În infrastructura rutieră s-a pus un accent deosebit pe obținerea de credite pentru construirea și modernizarea de autostrăzi, drumuri expres și linii de centură, astfel încât România să se alinieze la standardele europene. În anul 2001 au fost reluate lucrările de execuție la autostrada București — Cernavodă, valoarea contractelor pe cele trei tronsoane începute fiind de 157 milioane euro, cu finalizare în anul 2004.

În contextul actual de eliminare a blocajului financiar, de eficientizare a activității și de creare a condițiilor de privatizare prin restructurări tehnice, organizatorice și economice, **s-au înființat 26 de societăți comerciale prin externalizarea activităților din domeniile feroviar și rutier.**

Am pus în aplicare **o nouă concepție a construcției de locuințe**. Aceasta s-a materializat în deschiderea a 130 de șantiere, atât pentru locuințe destinate tineretului, cât și pentru locuințe prin credit ipotecar; dacă în anul 2000 au fost date în folosință 1.301 locuințe, în 2001 numărul acestora este de 3.158, prin relansarea sectorului construcției de locuințe, împreună cu alte industrii care susțin, pe orizontală, această ramură.

Am acordat o atenție deosebită tehnologiei informației; un prim început constă în inițierea a 20 de proiecte-pilot ce oferă soluții pentru plata taxelor și impozitelor prin mijloace electronice, servicii de largă informare cetățenească, licitații pentru achiziții publice. Aceste proiecte vor fi extinse la nivel național în anul viitor.

Au fost luate măsuri pentru scutirea de impozitul pe venit pentru specialiștii din sectorul tehnologiei informației și pentru crearea de parcuri de software, sub forma unui parteneriat între mediul de afaceri, mediul academic și autoritățile locale.

O importanță aparte o reprezintă investiția americană de 350 milioane dolari, din care 150 milioane dolari au intrat deja în România pentru realizarea în premieră mondială a primei rețele digitale de telefonie mobilă în banda de 450 MHz.

Ne-am preocupat intens de valorificarea potențialului turistic al țării prin dezvoltarea și modernizarea bazei materiale, cu efect în creșterea activității acestui sector. Astfel numai în primele 9 luni numărul turiștilor din Uniunea Europeană a crescut cu 19% față de aceeași perioadă a anului 2000. Prin accelerarea privatizării în turism au fost și sunt în curs de vânzare 17 societăți, urmând ca până la sfârșitul trimestrului I 2002 întregul sector să fie privatizat.

Nu pot să nu subliniez că numeroasele ilegalități din anii 1997—2000 în privatizarea celor mai importante active din acest sector au creat dificultăți majore și confuzie pentru investitorii străini. Mă refer în primul rând la Neptun—Olimp, Poiana Brașov, BTT, Hotel București.

Pentru redefinirea vocației României de țară turistică vom interveni mai energic în anul 2002 în scopul întronării legalității și respectului față de proprietatea publică și privată.

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

În întreaga sa activitate Guvernul a fost preocupat de identificarea unor soluții viabile pentru una dintre cele mai delicate probleme ale țării: **justa măsură dintre nevoile sociale și constrângerile economice.**

Solidaritatea și protecția socială reprezintă principii fundamentale pentru Guvernul P.S.D. În politica noastră componenta socială este cu atât mai importantă cu cât ignorarea acesteia în timpul guvernării de dreapta din perioada 1997—2000 a condus la **prăbușirea fără precedent a nivelului de trai și la creșterea gradului de sărăcie a populației țării, de la 19% la 43% la sfârșitul anului 2000.**

Măsurile întreprinse în acest an, chiar dacă uneori nu au răspuns în totalitate așteptărilor populației, certifică — așa cum de altfel o reflectă și sondajele de opinie — **angajarea fermă a Guvernului pentru realizarea obiectivelor asumate în domeniul social.**

Încheierea Acordului social pe anul 2001, semnat în luna februarie de către toate centralele sindicale (C.N.S.L.R. — „Frăția”, C.S.D.R., „Meridian”, B.N.S. și „Cartel Alfa”) și patronatele reprezentative la nivel național, a constituit elementul determinant al stabilității sociale, precum și premisa necesară realizării indicatorilor macroeconomici. Totodată trebuie precizat și faptul că, fiind semnat pentru prima dată de către toți partenerii sociali, acest acord a însemnat și un vector de credibilitate pe plan extern.

În anul 2001 am aplicat măsuri de protecție activă a forței de muncă prin reorientarea și creșterea ocupării acesteia, pentru amplificarea asistenței și asigurărilor sociale, precum și pentru îmbunătățirea politicii salariale.

Rezultatele obținute constau în crearea a **397.000 locuri de muncă**, de două ori mai multe decât nivelul stabilit inițial. Astfel — chiar în condițiile restructurărilor efectuate în economie — **rata șomajului a scăzut de la 10,5% în decembrie 2000 la 7,7% în prezent.**

Subliniez că pe fondul creșterii numărului locurilor de muncă au sporit veniturile salariale, ceea ce a permis majorarea consumului general al populației cu 6,8% în primele 9 luni ale acestui an față de perioada corespunzătoare a anului trecut. Această evoluție pozitivă a fost posibilă în condițiile creșterii cu 6% a salariului real, comparativ cu 4%, convenit prin Acordul social, ceea ce susține scăderea gradului de sărăcie.

Salariul de bază minim brut pe țară, ca instrument de diminuare a polarizării sociale și, în consecință al reducerii sărăciei, a fost majorat de la 1.000.000 lei, cât era în decembrie 2000, la 1.400.000 lei începând cu luna martie 2001, urmând ca la 1 martie 2002 să devină 1.750.000 lei.

În vederea **susținerii puterii de cumpărare a personalului din sectorul bugetar** s-a majorat nivelul minim al salariului de bază cu câte 7% din luna martie, respectiv iunie, și cu 6% începând cu luna septembrie.

Angajamentul Guvernului **de a menține valoarea reală a pensiilor a fost realizat în special prin indexarea lor trimestrială.**

Începând cu anul viitor ne vom înscrie într-un proces de creștere treptată a acestora. Prin recorelarea aplicată în acest an pensiile mai mici s-au majorat în termeni reali.

Este de remarcat faptul că **efortul bugetar în sfera asigurărilor și asistenței sociale** a crescut de la 9,7% din PIB în anul trecut la 10,6%.

Eliminarea inechităților între diferitele categorii de pensionari se va realiza prin recorelarea pensiilor, acțiune care va începe din luna ianuarie 2002; această măsură va fi realizată în șase etape semestriale.

Creșterea puterii de cumpărare a pensiilor va fi asigurată și prin **aplicarea cu consecvență a indexărilor trimestriale în raport cu rata inflației.**

Printre măsurile de protecție socială din anul 2001 se numără și contractarea unui număr de 375.000 de bilete de tratament și 60.000 de bilete de odihnă — fiind alocate în acest sens 1.740 miliarde lei, respectiv 2% din totalul cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat. Beneficiarii acestor bilete au fost pensionarii și salariații bugetari, inclusiv membrii lor de familie. Contribuția pensionarilor și a salariaților bugetari pentru plata biletelor de tratament și odihnă a reprezentat în anul 2001 numai 14,4% din costul acestor bilete. O serie de categorii sociale, cum ar fi veteranii de război, pensionarii I.O.V.R. și salariații din mediul radioactiv, beneficiază gratuit de aceste bilete.

În vederea **protejării populației cu venituri foarte reduse** Guvernul României a elaborat un set de măsuri pentru acordarea pe perioada iernii a unor **ajutoare de încălzire**; de aceste ajutoare vor beneficia aproape **2,6 milioane de familii**. S-au acordat, de asemenea, **ajutoare de urgență** pentru familiile aflate în situații de extremă dificultate.

Guvernul a lansat un program-pilot în cadrul căruia s-au înființat **magazine alimentare de tip „Economat”, destinate pensionarilor; economia anuală realizată de pensionari este apreciată la circa 2.250 miliarde lei.**

A fost aprobată și va intra în vigoare de la începutul anului 2002 **Legea venitului minim garantat**. De prevederile ei vor beneficia aproximativ **600.000 de familii și persoane singure.**

Venitul minim garantat — componentă importantă a politicii noastre social-democrate — constituie o măsură de protecție care va înlocui actualele ajutoare sociale, al căror quantum este extrem de scăzut.

Aplicarea Legii privind venitul minim garantat presupune un efort bugetar de circa 5.700 miliarde lei la nivelul anului 2002.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Deși au fost luate măsuri împotriva economiei subterane și evaziunii fiscale, factori majori ai sărăcirii și polarizării sociale, rezultatele nu sunt încă semnificative.

Există încă zone, din păcate largi, ale societății noastre care se confruntă cu o sărăcie extremă. Cumularea de multiple privațiuni — în care la lipsa de venituri se adaugă condiții de locuit precare, șomaj cronic, dezorganizare familială și socială — este cauza proceselor grave de marginalizare și excludere socială.

În acest prim an de guvernare am acordat o atenție specială programelor de activizare a dezvoltării economico-sociale zonale, județene și comunitare. Mă refer la programul de microcredite, care va fi inaugurat anul viitor, și, respectiv, la creșterea numărului de programe pentru satele sărace. Aceste programe vor fi finanțate din Fondul Român de Dezvoltare Socială, din care au fost deja aplicate în acest an **proiecte pentru 232 de sate sărace, totalizând o sumă de aproximativ 350 miliarde lei.**

În sistemul național de sănătate s-au manifestat neajunsuri și disfuncții. Această situație a fost agravată și de conceperea defectuoasă a Legii asigurărilor sociale de sănătate, adoptată în 1997, ceea ce a determinat înregistrarea unei datorii care, la sfârșitul anului 2000, reprezenta **5.525 miliarde lei**, de 2,8 ori mai mare, în termeni reali, decât în 1996.

Pentru redresarea sistemului sanitar, în bugetele pe anii 2001 și 2002 s-au alocat fonduri reprezentând **4,2% din produsul intern brut**, comparativ cu 2,6 – 3,8% în anii 1997–2000.

Guvernul a organizat recent o amplă analiză a stării de sănătate a populației și a situației sistemului de asistență medicală, cu participarea tuturor factorilor responsabili.

S-au stabilit măsuri și soluții concrete prin dezbaterile strategiilor și programelor naționale de sănătate. Se urmăresc relansarea reformei în domeniul sănătății, îmbunătățirea eficienței utilizării fondurilor în acest sector, asigurarea medicamentelor, inclusiv în regim compensat și gratuit, restructurarea rețelei spitalicești, care vor avea **efecte directe în creșterea calității actului medical.**

Anul 2001 a reprezentat o **schimbare radicală a politicii de protecție a copilului aflat în dificultate și a adopției.** Pornind de la aprecierile negative cuprinse în Raportul de țară aprobat de Consiliul Europei în septembrie 2000, Guvernul a elaborat o nouă strategie națională având ca principale obiective:

- majorarea substanțială a fondurilor alocate pentru acest domeniu;
- începerea tuturor programelor oferite de Comunitatea Europeană și întârziată nejustificat în anii 1998–1999;
- stoparea proceselor de adopții internaționale, generatoare de corupție și mari deservicii aduse imaginii României;

- promovarea unor noi politici privind reducerea abandonului familial, diminuarea masivă a numărului de copii aflați în instituțiile de profil;

- asigurarea tratamentului corect pentru copiii bolnavi de HIV/SIDA;

- trecerea în învățământul normal a unui număr de peste 5.000 de copii cu handicap.

În soluționarea problematicii copilului aflat în dificultate autoritățile române beneficiază de un sprijin consistent din partea raportorului Parlamentului European pentru România, doamna **Emma Nicholson**, a consilierilor străini, precum și a Comisiei Europene, UNICEF, USAID, DFID — Marea Britanie.

Important este faptul că seriozitatea măsurilor și acțiunilor de politică economică și socială, aplicate în țara noastră în anul 2001, a constituit un element determinant al reconsiderării, în sens favorabil, a unor puncte de vedere negative din Raportul de țară pentru anul 2001, prezentat Parlamentului Uniunii Europene.

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

Încă din primele luni ale anului 2001 **Guvernul a abordat temeinic problemele de conținut ale reformei învățământului.**

Pe baza evaluărilor impactului măsurilor anterioare asupra sistemului, s-au efectuat corecturi în planurile de învățământ și s-au repus în drepturi disciplinele marginalizate. Mă refer la istorie, limba și literatura română, fizică. S-au operat totodată modificări în vederea descongestionării programelor, precum și pentru a lega, pe orizontală, disciplinele înrudite.

Repartizarea computerizată a celor aproximativ 200.000 de absolvenți de gimnaziu a fost un succes nu numai pentru învățământ, dar și pe plan social. S-a evitat repetarea unor situații, precum aceea din anul 2000, care a provocat nemulțumiri elevilor și părinților acestora, în Capitală și în marile orașe ale țării. Acum acest program are și o recunoaștere internațională. El a fost singurul selecționat din țările Europei Centrale și de Răsărit și a primit un **important premiu european — Best Practice in Government.**

Pornind de la ideea **regândirii rețelei școlare, pentru prima dată s-au acordat 1.000 de burse studenților care provin din mediul rural și care se pregătesc să devină profesori calificați** pentru limba și literatura română, istorie, geografie, limbile engleză și franceză. Vom reuși în acest mod să avem mai puține persoane necalificate pe posturi de învățători și profesori și să asigurăm venituri mai mari celor care desfășoară o activitate de calitate.

Guvernul acționează pentru a asigura **accesul tuturor elevilor la educația de bază**, elaborând programe pentru:

- prevenirea abandonului școlar;
- acordarea celei de-a doua șanse pentru tinerii și adulții cu instruire incompletă;
- susținerea limbilor și culturilor minoritare;
- accesul la educație al comunităților de romi;
- dezvoltarea zonelor defavorizate în plan educațional;
- reinserția persoanelor marginalizate sau excluse social.

Anul 2001 este primul an în care elevii proveniți din familii cu probleme sociale au primit rechizite în mod gratuit, însumând 206 miliarde lei. Unui număr de 923.000 de elevi

li s-au atribuit rechizite în valoare de 200.000 – 300.000 lei pentru fiecare elev. Tot de la buget s-au alocat 325 miliarde lei pentru asigurarea gratuită a manualelor școlare. Acestor eforturi li se adaugă peste **1.650 miliarde lei, destinate burselor pentru elevi și studenți**, taberelor de vacanță și subvenționării căminelor studențești.

Pentru **elevii performanți** s-au alocat premii de peste **12 ori mai mari**, în termeni reali, față de anul precedent. Totodată s-a înființat **Centrul național de excelență pentru elevii capabili de performanță**, care va dezvolta programe speciale de pregătire.

În anul 2001 am realizat unul dintre obiectivele importante ale guvernării noastre, respectiv **descentralizarea finanțării întregului învățământ preuniversitar**. În acest an au fost reabilitate 184 de școli față de numai 20 în anul 2000.

În același timp ne-am preocupat pentru **aducerea învățământului din mediul rural la standardele normale**; astfel, au fost restructurate peste 400 de școli, asigurându-se elevilor acces în unități cu cadre didactice calificate. Pentru rezolvarea problemei transportului de la școală la domiciliu, prin grija Guvernului au fost achiziționate 193 de microbuze, în valoare de 80 miliarde lei.

Angajamentul din Programul de guvernare **pentru informatizarea școlilor devine realitate**. În acest cadru, începând cu anul 2002 vom asigura circa **200 milioane dolari**; de altfel, acțiunea se află în plină desfășurare și până la sfârșitul acestui an școlile vor fi dotate cu 12.000 de noi calculatoare și imprimante, în valoare totală de peste **300 miliarde lei**.

În concordanță cu importanța **activității de cercetare**, Guvernul a acționat pentru **perfecționarea cadrului legislativ și instituțional**, concomitent cu **îmbunătățirea finanțării** acestui domeniu prin bugetul de stat.

În conformitate cu angajamentele asumate prin documentele de aderare la Uniunea Europeană, am asigurat **trecerea de la finanțarea instituțională la finanțarea competițională, pe programe**.

Am acționat pentru **integrarea comunității științifice și tehnice românești în sistemul european de știință și tehnologie**. Amintesc în acest cadru acțiunile de cooperare și parteneriat internațional, care asigură participarea cercetătorilor români la programe europene.

Stimați colegi,

În **domeniul justiției s-a pornit de la necesitatea reevaluării procesului de reformă**, în principal în scopul asigurării independenței reale a puterii judecătorești, identificării soluțiilor normative corespunzătoare pentru reglementarea raporturilor juridice specifice economiei de piață și pentru realizarea aquisului comunitar.

Executivul a acordat în contextul economic actual atenția cuvenită **asigurării condițiilor logistice și financiare pentru justiție**. Menționez că nu au fost operate reduceri de posturi în acest domeniu. Au fost alocate fondurile necesare salarizării personalului și, pentru prima dată în existența magistraturii, am luat măsuri pentru refacerea capacității de muncă și a sănătății magistraților; concret, am atribuit în administrare Ministerului Justiției și Ministerului Public un hotel cu bază de tratament pe litoral. Vom continua acest program, fiind convingși de impor-

tanța componentei economice și financiare a independenței justiției.

Ministerul Justiției a luat, de asemenea, măsurile administrative aflate în competența sa, potrivit legii, pentru îmbunătățirea activității Consiliului Superior al Magistraturii, prin implicarea sporită a acestui organism în procesul de gestiune a resurselor umane din justiție, precum și din activitatea Institutului Național al Magistraturii.

Chiar din primele zile ale guvernării au fost promovate acte normative **pentru a reda cetățenilor posibilitatea de a-și valorifica toate drepturile procesuale**, inclusiv pe cele privind exercitarea căii de atac a recursului în anulare, precum și de a avea un control asupra calității actului de justiție, prin reintroducerea obligativității motivării tuturor hotărârilor judecătorești.

Modificări și completări esențiale au fost aduse Codului penal și Codului de procedură penală, urmărind protecția mai eficientă a unor valori sociale de importanță deosebită, în special prin sancționarea severă a furturilor care afectează conductele petroliere, de irigații, rețelele electrice și cele de transport feroviar, precum și în domeniul asigurării siguranței cetățeanului și al eliminării oricăror discriminări în exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești.

Am promovat o nouă reglementare, modernă, unitară și funcțională, privind regimul constatării și sancționării contravențiilor, înlocuind astfel dispoziții desuete, practic inutilizabile, datând de peste 30 de ani.

Pentru crearea cadrului normativ adecvat unor forme moderne de comerț au fost elaborate legile privind comerțul electronic și semnătura electronică, precum și proceduri judiciare, simplificate, mai rapide, pentru valorificarea creanțelor.

În mai puțin de un an de la semnarea la Palermo a Convenției O.N.U. privind combaterea criminalității transfrontaliere **România este singurul stat dintre țările candidate la aderarea la Uniunea Europeană care are un cadru legislativ și instituțional dezvoltat, compatibil cu normele internaționale, în domeniul traficului de ființe umane**. Am adoptat Legea privind prevenirea și combaterea traficului de persoane. Au fost incriminate unele fapte săvârșite în afara teritoriului țării de către cetățenii români în legătură cu migrația clandestină. De asemenea, sunt desemnați ofițerii și magistrații de legătură care acționează, sub o coordonare unică, pe baza unui program bine definit.

Răspunzând prompt și ferm la imperativul combaterii terorismului, am adoptat — corespunzător măsurilor politice — ordonanțe de urgență menite să prevină și să combată actele de terorism, precum și folosirea sistemelor financiar-bancare în finanțarea unor asemenea acte.

În **domeniul ordinii publice s-a acționat cu prioritate pentru apărarea și protejarea patrimoniului național, a avutului public și privat, a vieții și integrității cetățenilor, a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora**. Astfel s-au întreprins acțiuni pentru **reconstrucția și modernizarea instituțională a întregului sistem de ordine publică**. S-au reorganizat structurile funcționale, asigurându-se reducerea în medie cu 20% a posturilor din aparatul central al Ministerului de Interne, al inspectoratelor generale și comandamentelor de armă și

transferarea acestora la unitățile teritoriale, în scopul creșterii capacității operative și de intervenție. Totodată s-au avut în vedere:

— **perfecționarea cadrului normativ, cu accent pe armonizarea legislației în acord cu cerințele acquisului comunitar;**

— **negocierea de acorduri și convenții în domeniul combaterii crimei organizate și criminalității transfrontaliere;**

— **îmbunătățirea procesului de cooperare polițienească internațională.**

În același timp **s-a urmărit reducerea criminalității pe fondul intensificării acțiunilor, dar și al prezenței mai active a poliției; pe 11 luni rata criminalității a înregistrat o ușoară scădere, respectiv cu 3,2%, iar furturile de autoturisme de lux s-au redus cu circa 30%.**

A crescut gradul de profesionalizare și de implicare a polițiștilor în combaterea mării criminalități, în reținerea infractorilor constituiți în grupuri organizate, a traficantilor de toate categoriile. Amintesc doar identificarea și prinderea operativă a criminalului internațional grec, descoperirea autorilor în 7 cazuri de omucidere prin cruzime, comise în urmă cu 3—4 ani, identificarea autorului principal în cazurile de omor de la Timișoara și Deva.

S-au intensificat acțiunile specifice de penetrare a grupărilor crimei organizate pentru combaterea traficului ilicit de droguri, arme, muniții, substanțe explozive și radioactive. Astfel a fost descoperit primul laborator clandestin de fabricare a drogurilor sintetice din România, unde urmau să se producă 350.000 de comprimate de ecstasy, în valoare de peste un milion de dolari pe piața drogurilor.

De asemenea, trebuie subliniate măsurile complexe luate pentru combaterea furturilor din conductele de produse petroliere, prin care au fost identificate 419 infracțiuni cu 806 autori.

Putem afirma că am asigurat **îmbunătățirea proceselor de securizare a granițelor prin reorganizarea la standarde europene a poliției de frontieră și creșterea gradului de profesionalizare a personalului, concomitent cu amplificarea acțiunilor de supraveghere și control la frontierele de stat, în vederea reducerii migrației și imigrației ilegale, a traficului ilegal de persoane și bunuri; în acest an s-au descoperit 746 de infracțiuni de migrație ilegală și de trafic de carne vie.**

În anul 2002 Guvernul va depune eforturi consistente pentru realizarea unei reforme semnificative în domeniul descentralizării instituționale, a deciziei operative și pentru asigurarea transparenței în scopul realizării unui serviciu public eficient, pus în slujba siguranței cetățeanului și care să răspundă la un nivel corespunzător dezideratelor integrării în structurile europene.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Este bine cunoscut faptul că instituțiile internaționale, în principal Banca Mondială, au semnalat în ultimii ani inexistența unui program unitar și coerent **în domeniul combaterii corupției. De aceea Guvernul a elaborat, cu o largă consultare a reprezentanților principalelor partide și a sindicatelor, a O.N.G. și mass-media, Programul național de combatere a corupției.**

Este evident că reforma prost gestionată în anii trecuți și nefinalizarea măsurilor pe care aceasta le-a implicat se numără printre principalii factori generatori de corupție. Cu cât sectorul privat va fi mai puternic, cu cât economia de piață va fi mai funcțională și cadrul normativ mai stabil și coerent, cu atât corupția va găsi din ce în ce mai puțin teren de manifestare.

Marile probleme generate de restituirea proprietăților nu au beneficiat de un cadru legislativ unitar și corespunzător. În procesul de aplicare a legilor proprietăților abuzurile bazate pe utilizarea documentelor falsificate, pe coruperea factorilor de decizie administrativă și judiciară au creat un adevărat haos.

Același comportament începuse să capete forme alarmante și în aplicarea Legii nr. 10/2001, ceea ce ne-a determinat să completăm legea, introducând măsuri severe pentru persoanele care folosesc abuziv drepturile conferite de aceasta sau care utilizează acte false ori falsificate.

Corupția și lipsa de responsabilitate au condus la privatizări frauduloase sau lipsite de perspective reale de viabilitate și care s-au transformat treptat în litigii insolubile. Mărturie sunt cele 14.000 de litigii referitoare la privatizări, aflate în prezent pe rolul instanțelor de judecată. De asemenea, sunt definitive cercetările în 27 de cauze penale, cu propunere de sesizare a instanțelor.

În anul 2001 s-a constatat că importante venituri ilicite – care se constituie în fraude de mari proporții în dauna bugetului statului și care alimentează fenomenul de corupție – se obțin prin **încălcarea prevederilor legale ce reglementează importul, producerea, procesarea și comercializarea alcoolului**, îndeosebi datorită neachitării contribuțiilor legale datorate statului. Astfel, în acest an au fost controlate peste 340 de societăți comerciale care au ca principal obiect de activitate producerea și comercializarea alcoolului, constatându-se că la 113 dintre acestea legislația economico-financiară a fost încălcată; de reținut este faptul că au fost constatate 88 de infracțiuni prin care bugetul statului a fost păgubit cu peste **600 miliarde lei.**

Pe fondul creșterii volumului de comerț exterior mulți agenți economici folosesc documente străine vamale falsificate, însoțite de acte legale de transport, sau subvaluează mărfurile importate, ceea ce contribuie la amplificarea economiei subterane și la proliferarea corupției. Spre exemplificare, numai de 4 societăți – care au importat aparatură electronică și de uz casnic, covoare și flori – statul a fost prejudiciat inițial cu 65 miliarde lei. În ceea ce privește subevaluarea facturilor, multe firme au declarat pentru o marcă germană importul a 2 radiocasetofoane sau 10 radiouri ori 4 aspiratoare sau 20 de ceasuri; un televizor este declarat în vamă la valoarea de 20 de mărci.

Sunt în continuare nerezolvate de justiție și probleme legate de adopțiile internaționale, cazuri de abuzuri și corupție care au generat o reacție negativă și în străinătate.

Toate acestea nu sunt fenomene apărute în anul 2001. Societatea românească le-a înregistrat de aproape un deceniu și în forme din ce în ce mai acute în ultimii ani.

Căile deschise influențelor și ingerințelor în sfera justiției, mai ales prin modificările din 1997 ale legii de organizare judecătorească și prin activitatea Consiliului Național de

Acțiune împotriva Corupției și Crimei Organizate, au avut serioase implicații în evoluția ascendentă a fenomenului corupției.

*Asumându-ne în decembrie 2000 răspunderea guvernării, ne-am luat și **obligăția de a lupta împotriva corupției**, de a găsi și de a aplica tehnicile de control social cele mai eficiente.*

După abandonul declarat oficial în anul 2000 de către factorii politici angajați în combaterea corupției, am reconstruit instituții, le-am consolidat pe cele existente și am trecut la aplicarea de măsuri concrete. Secția specializată în combaterea corupției din cadrul Parchetului a început să funcționeze efectiv din acest an, deși a fost înființată prin lege cu 2 ani în urmă.

*În acest context, în anul 2001 **numărul persoanelor defezitate parchetelor pentru acte de corupție a fost de 7.900**, cu 33% mai mult decât în anul trecut. Printre persoanele cercetate sunt 2 demnitari, 38 de directori generali și directori, 23 de funcționari bancari, 24 de funcționari vamali și 339 de manageri ai unor societăți comerciale sau regii autonome.*

În primele 11 luni autoritățile Ministerului Public au finalizat anchete față de 2.386 de persoane. Din Ministerul de Interne sunt în cercetare penală 356 de cadre, din care 62 pentru fapte legate de corupție.

În domeniul criminalității economico-financiare au fost cercetate peste 61.000 de persoane, cu 19% mai mult decât în anul anterior, în special directori de societăți comerciale (2.062), funcționari din administrație (753), lucrători din bănci (158), funcționari vamali (137).

***Justiția a început un proces de autoevaluare și de îndepărtare din cadrul structurilor** a organismelor cu risc de corupție, precum și de identificare și tragere la răspundere a celor care, într-o formă sau alta, nesocotesc legea. Astfel, s-au luat măsuri împotriva unor magistrați. S-au emis 25 de avize de cercetare, 5 avize de trimitere în judecată, 4 magistrați au fost deferiți justiției, s-au înaintat 14 cereri Consiliului Suprem al Magistraturii în vederea îndepărtării din justiție pentru incompetență, precum și 45 de avize de cercetare penală și trimitere în judecată pentru notari. Dar ceea ce este deosebit de grav constă în faptul că acest fenomen s-a născut din toleranța și duplicitatea fostei guvernări, pentru că în toate cazurile semnificate sunt în discuție acte săvârșite în anii 1999 – 2000, perioadă în care ministrul justiției nu a avizat cercetarea penală sau nu s-a exercitat acțiune disciplinară.*

*Deși vom acționa cu fermitate pentru aplicarea strategiei și Programului național de combatere a corupției, noi nu facem din acest complex de măsuri un instrument de luptă politică, pentru că **Guvernul nostru a decis să acționăm în respectul legii, al principiilor statului de drept, al independenței puterii judecătorești.***

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

*Prin activitățile desfășurate în cursul acestui an Guvernul a abordat frontal **procesul de accelerare a reformei în domeniul administrației publice centrale și locale**, fapt recunoscut de altfel prin Raportul de țară al Comisiei Europene pe anul 2001, publicat în luna noiembrie.*

Raportul constată progresele substanțiale realizate față de anul trecut în domeniul administrației publice.

Pornind de la necesitatea apropierei administrației publice de cetățean și a creșterii calității serviciilor față de contribuabil,

*precum și de la exigențele Uniunii Europene, **Guvernul a adoptat recent Strategia privind accelerarea reformei administrației publice și Strategia privind Planul național de informatizare a administrației publice.***

În anul 2001 am acționat pentru realizarea obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare, asigurând:

— creșterea semnificativă a capacității manageriale a Guvernului și a cooperării interministeriale;

— descentralizarea atribuțiilor și competențelor către autoritățile administrației publice locale;

— includerea fostelor agenții departamentale în structura Guvernului, în scopul îmbunătățirii coeziunii administrației și coerenței actului de decizie; reducerea cu 22% a personalului din instituțiile bugetare la nivel central;

— constituirea structurilor responsabile în ministere cu managementul procesului de pregătire a integrării în Uniunea Europeană și, respectiv, cu relația cu Parlamentul;

— aprobarea înființării Institutului Național de Administrație, având ca principală atribuție pregătirea la standarde europene a funcționarilor publici;

— adoptarea unei noi legi privind administrația publică locală, prin care se asigură consolidarea autonomiei publice locale, administrativă și financiară, descentralizarea și demilitarizarea serviciilor comunitare și definirea relațiilor dintre autoritățile centrale și locale;

— aprobarea Legii serviciilor publice de gospodărie comunală, prin care se va reglementa – împreună cu legislația secundară – organizarea coerentă și desfășurarea normală a serviciilor pentru contribuabil la nivelul fiecărei localități.

*În acest an s-a acționat pentru implementarea **Legii statutului funcționarului public și a legislației secundare pentru acest domeniu** în scopul asigurării stabilității și continuității în funcțiile publice, al depolitizării și debirocratizării administrației publice centrale și locale; Guvernul va adopta în perioada imediat următoare strategia privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici.*

*În anul 2001 a crescut semnificativ gradul de implicare a **autorităților locale** în derularea unor programe cu asistență internațională; de altfel, unele județe și municipii au început chiar contractarea directă de credite externe, fără garanția statului, destinate îmbunătățirii infrastructurii locale.*

Pe 11 luni consiliile județene și locale municipale, orașenești și comunale au realizat investiții de peste 11.433 miliarde lei, din care 7.294 miliarde lei din bugetele locale, 2.273 miliarde lei de la bugetul de stat și 1.866 miliarde lei din surse externe.

Investiții importante s-au realizat în infrastructura localităților pentru alimentări cu apă, canalizări și depozite ecologice pentru deșeuri (2.562 miliarde lei), încălzire, rețele de gaze și termoficare (820 miliarde lei), drumuri județene și comunale (1.460 miliarde lei), obiective social-culturale (4.215 miliarde lei).

*În anul 2002 volumul investițiilor care se vor realiza de către consiliile județene și locale se va ridica la peste **36.700 miliarde lei**, în creștere de 2,5 ori, în termeni reali, față de acest an.*

Stimați membri ai Parlamentului,

România respectă normele internaționale în ceea ce privește protecția drepturilor pentru cetățenii care aparțin minorităților naționale. În opinia noastră **semnarea și ratificarea documentelor europene în problema minorităților**, utilizarea limbii materne în administrație, înființarea Consilului Național al Minorităților Naționale, adoptarea Ordonanței Guvernului privind prevenirea și combaterea discriminării, adoptarea Hotărârii Guvernului privind crearea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, precum și posibilitatea utilizării limbii materne la toate nivelurile de învățământ sunt câteva dintre acțiunile pe care România le-a întreprins pentru **instituționalizarea dialogului interetnic și rezolvarea pe cale pașnică a problemelor dintre majoritari și minoritari.**

În acest an Guvernul a adoptat **Strategia națională pentru îmbunătățirea situației romilor**, document concret și realist, apreciat în toate evaluările internaționale referitoare la România, menit să asigure emanciparea acestei etnii printr-un efort al întregii societăți românești.

Am făcut progrese semnificative, iar țara noastră este considerată un model de gestionare a relațiilor interetnice. Apreciem că **actualul cadru legislativ românesc asigură respectarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale**, pornind de la administrația locală și mergând până la educație, organizare civică și politică.

Stimați colegi,

La preluarea mandatului **procesul de reformă a armatei** se afla într-un deficit de credibilitate, îndeosebi sub raportul respectării propriilor angajamente.

În această situație Guvernul a modificat fundamental abordarea reformei din punct de vedere al viziunii manageriale, precum și al ritmului, ținând seama de obiectivele summitului de la Praga. Astfel, în anul 2001 au fost implementate **17 obiective de parteneriat România-NATO, față de numai 5 până la sfârșitul anului 2000.**

Comparativ cu evaluarea realizată în anul 2000, analiza activităților de pregătire a României pentru aderarea la NATO, efectuată în acest an de către Secretariatul Alianței, a evidențiat o atitudine favorabilă și rezultate pozitive. Pregătirea ciclului al III-lea al Programului național anual pentru aderarea României la NATO a fost prezentat în luna octombrie și a fost apreciat pentru seriozitatea și coerența acțiunilor propuse. România a fost primul candidat care a înaintat documentul respectiv la Secretariatul NATO, după consultări cu membri ai Alianței.

Încă de la începutul anului s-a acționat pentru îmbunătățirea actului de administrare a organismului militar, declanșându-se totodată procesul de intensificare a efortului de integrare în structurile euroatlantice.

Obiectivul strategic asumat în Programul de guvernare a fost abordat în acest an prin **restructurarea forțelor în vederea constituirii unei armate credibile, deplin compatibilă cu forțele NATO și capabilă să contribuie la securitatea regională.**

În același timp a fost pus la punct un sistem cuprinzând compensări, cursuri de reconversie profesională și convenții cu agenții ale statului pentru preluarea forței de muncă disponibili-

lizate. Drept urmare, în anul 2001 armata a fost restrânsă cu peste 4.100 de ofițeri, din care 44 de generali. Dinamica și proporțiile acestui proces au fost apreciate de statele membre ale Alianței. În acest context, în anul 2001 au fost realizate toate cele 13 obiective asumate prin al doilea Plan național de aderare.

În perioada următoare ne vom concentra atenția asupra unor domenii prioritare, cum ar fi: restructurarea și operaționalizarea forțelor în contextul compatibilității cu NATO; participarea la operațiunile conduse de NATO, inclusiv în cadrul unor structuri multinaționale; managementul spațiului aerian, al sistemelor de comunicații și informatică, logistică și infrastructură; reforma sistemului de învățământ militar.

Considerăm că direcția noastră de acțiune este bine definită și ne bucurăm de sprijinul NATO pentru atingerea obiectivelor fixate în Programul național anual de pregătire a aderării la NATO. Folosim asistența oferită de parteneri în sprijinul efortului nostru general de integrare în Alianță, subliniind în mod special aportul deosebit al secretarului general al NATO, domnul George Robertson.

Vizita efectuată la București săptămâna trecută de secretarul general al NATO a confirmat faptul că suntem pe un drum bun și că, urmărind cu același dinamism îndeplinirea angajamentelor asumate, putem să fim optimiști în ceea ce privește decizia de anul viitor de la Praga.

Suntem conștienți că admiterea în NATO depinde de noi, de stabilitatea politică și socială, precum și de progresul reformei economice.

În vederea susținerii procesului de pregătire pentru aderare **a fost asigurată o perspectivă bugetară pe termen mediu**, clară, solidă și sustenabilă, aprobată de Parlamentul României.

Acumulările la care m-am referit, realizate într-un timp scurt și cu eforturi considerabile, s-au concretizat în faptul că **România este astăzi un candidat cu șanse reale, sportive față de anul 2000, de a fi invitat să adere la NATO** cu prilejul summitului de la Praga din anul viitor.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

România a reacționat prompt și solidar **la constituirea coaliției internaționale împotriva terorismului.** Mesajul politic transmis a fost acela că România își asumă concret responsabilitățile pe care le implică apartenența la grupul de state ce împărtășesc valorile euroatlantice. România a fost prima dintre statele candidate la aderare care a făcut o ofertă concretă de a contribui la eforturile operaționale ale Alianței, decizie care a fost aprobată imediat de Parlament. Aceasta nu a fost o decizie conjuncturală; Guvernul și Parlamentul au demonstrat că România înțelege să își asume, deopotrivă cu membrii Alianței, **responsabilitatea față de valorile în numele cărora dorește să adere la NATO.**

Reacția noastră la actele teroriste din 11 septembrie a fost lipsită de echivoc. Am pus la dispoziție coaliției antiteroriste internaționale atât spațiul aerian terestru și maritim, cât și o ofertă de forțe, care demonstrează capacitatea noastră de acțiune ca **membri de facto ai Alianței.** Rolul Președintelui României, al Parlamentului și Guvernului în acest context a

fost esențial, iar atitudinea României a fost apreciată pe deplin de S.U.A. și de NATO.

Aș vrea să menționez, pentru deplina înțelegere a lucrurilor, că progresele înregistrate în plan intern — relansarea economică, seriozitatea îndeplinirii angajamentelor, rezultatele evidențiate prin Raportul de țară — au determinat **îmbunătățirea imaginii și credibilității activității guvernamentale**. Acest fapt a fost confirmat, de altfel, la întâlnirile pe care conducerea Guvernului le-a avut la Bruxelles, Washington, Londra, Ottawa, Berlin, Paris și Roma, amplu relatate de mass-media internă și internațională.

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

Pregătirea României pentru aderarea la Uniunea Europeană a dobândit o consistență sporită prin remodelarea instituțională de coordonare și execuție a acestui proces, precum și prin realizarea unui dialog eficient cu instituțiile comunitare.

Noul mod de abordare a relației dintre România și Uniunea Europeană a determinat în acest an **un progres important în realizarea obiectivelor prioritare ale Guvernului**, așa cum sunt evidențiate în **Raportul de țară pe anul 2001 al Comisiei Europene și în Raportul prezentat Parlamentului European**.

Rapoartele conțin în mod firesc recomandări care împreună cu prioritățile din Parteneriatul de aderare constituie elementele de bază ale **Programului de măsuri pentru intensificarea și accelerarea pregătirilor pentru aderare**. Aplicarea acestuia va conduce la îndeplinirea criteriilor economice de aderare și la deschiderea tuturor capitolelor în perioada președinției spaniole.

Susținerea României de către Comisia Europeană și Parlamentul European, de către statele membre, exprimată atât în cele 8 conferințe de aderare care au avut loc în acest an, cât și la consiliile europene de la Göteborg și Laeken, este neechivocă: **România are șansa aderării la Uniunea Europeană, recuperând decalajele în negocieri**.

Este însă de reținut că situația actuală se datorează integral rămănerilor în urmă în ceea ce privește elaborarea documentelor de poziție până în anul 2000. Astfel, dacă celelalte țări candidate din grupul Helsinki aveau depuse toate documentele la sfârșitul anului 2000, România a trebuit să realizeze acest lucru în 2001. Astăzi putem afirma că am recuperat acest handicap, creând astfel condițiile pentru **accelerarea procesului de negocieri**.

În acest moment consider că important este să înțelegem că negocierile pentru integrarea europeană reprezintă de fapt o excelentă oportunitate pentru a moderniza economia și că, în realitate, este vorba de două procese simultane. Procesul de modernizare economică internă care facilitează integrarea României în Uniunea Europeană și, pe această bază, decizia politică a Comisiei Europene privind modelul extinderii.

Pe același plan, al intensificării activității de pregătire a aderării, se înscriu acțiunile privind atragerea și utilizarea fondurilor comunitare nerambursabile. Astfel, în ceea ce privește **Programul ISPA**, România ocupă primul loc între țările candidate din punct de vedere al volumului de fonduri atrase. În anul 2001 au fost semnate memorandumuri de finanțare pentru

proiecte de infrastructură de transport și de mediu în valoare de 930 milioane euro, la care se adaugă cofinanțări de la BERD, BEI și comunitățile locale românești de circa **1 miliard euro**. Principalele proiecte de investiții, dintre care multe sunt deja în derulare, vizează reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă, de epurare a celor uzate, precum și lucrări de canalizare din municipiile Brăila, Arad, Cluj, Oradea, Focșani, Timișoara, Târgu Mureș, Pașcani.

În ceea ce privește proiectele de construcție și reabilitare a drumurilor sunt avute în vedere autostrada București—Cernavodă, secțiunea de cale ferată Băneasa—Fetești, drumurile naționale București—Giurgiu, Craiova—Drobeta-Turnu Severin—Lugoj și altele.

În ceea ce privește **Programul SAPARD**, începând cu luna februarie au fost recuperate toate întârzierile în semnarea și ratificarea acordurilor cu Comisia Europeană, adaptările legislației române pentru înființarea instituțiilor necesare gestionării unui volum de fonduri de **peste 1 miliard euro**; programul se află în faza de finalizare a acreditării naționale.

Guvernul României a salutat decizia Consiliului miniștrilor de justiție și de afaceri interne din statele Uniunii Europene (Consiliul J.A.I.) de **eliminare a vizelor pentru cetățenii români care doresc să călătorească în spațiul Uniunii Europene** începând cu 1 ianuarie 2002. Este indiscutabil că **decizia Consiliului J.A.I. confirmă progresele înregistrate de România în domeniul controlului frontierelor, luptei împotriva crimei organizate și corupției, al îmbunătățirii substanțiale a securizării documentelor de călătorie și a controlului migrației ilegale**.

În luarea acestei decizii **au fost apreciate eforturile considerabile depuse deopotrivă de Guvernul și Parlamentul României** pentru dezvoltarea cadrului legislativ și instituțional, pentru armonizarea legislației române cu standardele europene în materia extrădării și regimului străinilor, a frontierei de stat a României, a organizării și funcționării Poliției de frontieră, a statutului și regimului refugiaților în țara noastră. Relevăm totodată eforturile făcute în acest sens pentru ratificarea unor importante convenții ale Consiliului Europei, ce fac parte integrantă din **acquisul comunitar**.

Evident, aceste rezultate nu ar fi fost posibile fără adoptarea, în primele zile ale lunii ianuarie 2001, a **Planului de acțiune în domeniul vizelor**, plan transmis Consiliului Uniunii Europene, apreciat și monitorizat ca atare de acest important organism. Guvernul nostru a trebuit să soluționeze problemele dificile lăsate nerezolvate de guvernele anterioare, constând în blocarea dialogului cu statele membre, în mod special cu Germania, și în ignorarea avertismentelor adresate încă din 1999 de Cehia că va introduce vize, dacă anumite solicitări nu vor fi satisfăcute.

Salutând decizia Consiliului miniștrilor de justiție și de interne privind ridicarea vizelor, **Guvernul este conștient de obligațiile ce ne revin în contextul în care granițele României vor deveni frontierele externe ale Uniunii Europene**.

Îngăduiți-mi de aceea să vă asigur că în continuare vom gestiona cu toată răspunderea consecințele acestei importante decizii a Uniunii Europene.

Este pentru mine o onorantă îndatorire să mulțumesc Parlamentului pentru modul responsabil în care a înțeles să acorde prioritate promovării legislației noastre, armonizată cu cea din Uniunea Europeană, și pentru sprijinul pe care — sunt sigur — îl va acorda în continuare în acest important domeniu.

Stimați colegi,

Politica externă a României s-a aflat în anul 2001 în fața unei misiuni de cea mai mare răspundere, ce decurge din noul statut al țării noastre în ansamblul relațiilor internaționale, în primul rând în procesul de aderare la Uniunea Europeană, ca și din calitatea de candidat important pentru următoarea etapă a lărgirii Alianței Nord-Atlantice.

Prezența României în viața internațională s-a distins prin:

- **inițiativă** în promovarea proiectelor ce pot aduce beneficii pentru securitatea și prosperitatea țării;
- **rigoare** în îndeplinirea obiectivelor strategice și a angajamentelor asumate;
- **demnitate** în susținerea intereselor noastre naționale;
- **construcție** solidă și de încredere în relațiile cu partenerii noștri, în primul rând cu țările din spațiul euroatlantic, de care sunt legate profund prioritățile externe ale țării noastre.

Anul 2001 a fost un an intens în plan diplomatic, în care România a deținut **președinția OSCE și președinția Comitetului mixt al CEFTA**. Bucureștii s-a afirmat în repetate rânduri ca un centru de interes pentru Europa și pentru întreaga lume, găzduind evenimente majore în viața internațională: Conferința ministerială a OSCE, Reuniunea regională a Pactului de Stabilitate pentru Sud-Estul Europei, summitul CEFTA și summitul pentru mediu și dezvoltare durabilă, reuniuni regionale ale cooperărilor din domeniul economic sau în domeniul combaterii amenințărilor neconvenționale, crimei organizate.

Față de obiectivele stabilite prin Programul de guvernare s-a acționat pentru accelerarea demersurilor externe de promovare a aderării României la structurile europene și euroatlantice prin **întărirea relațiilor de parteneriat și cooperărilor strategice cu țările membre ale Uniunii Europene și NATO**.

România și-a îndeplinit cu succes mandatul președinției OSCE, una dintre responsabilitățile cele mai prestigioase în plan internațional ale țării noastre în ultimele decenii.

Țara noastră a continuat să își consolideze rolul său dinamic în plan regional pe baza unor strategii coerente și urmărite riguros de Guvern pentru punerea în valoare a potențialului de cooperare cu țările vecine și din vecinătate.

În centrul politicii externe promovate de Guvernul României s-a aflat și se află susținerea și apărarea intereselor directe ale cetățeanului român — ca cetățean al Europei Unite —, precum și siguranța, prosperitatea și demnitatea sa.

În același sens acțiunile externe au promovat cu profesionalism interesele economice ale țării noastre, în primul rând prin asigurarea deschiderilor politice necesare pentru pătrunderea pe noi piețe de desfacere a produselor românești, o bună reprezentare a intereselor noastre economice și a oportunităților de afaceri și investiționale din România.

În plan bilateral Guvernul a urmărit relansarea relațiilor cu țări de importanță strategică pentru interesele de politică externă ale României, reconfirmarea prin rezultate concrete a parteneriatelor stabilite cu țări membre ale UE și NATO, așezarea pe o bază nouă, credibilă și productivă, a relațiilor bilaterale cu state față de care România are interese majore în plan politic și economic.

Anul 2001 reprezintă **o etapă de vârf pentru intensitatea dialogului politic dintre România și S.U.A.** Contactele la nivel înalt cu reprezentanții Administrației Americane, discuțiile de substanță avute cu președintele și vicepreședintele S.U.A., cu secretarul de stat, cu membri ai Congresului și cu reprezentanți ai unor importante companii au confirmat și au întărit **Parteneriatul strategic româno-american.**

În acest an România a marcat **o dinamică nouă în relațiile cu Germania, Franța, Marea Britanie, Italia, concretizată în dialogul politic la nivel înalt cu șefii guvernelor din aceste țări și prin noi proiecte de cooperare economică bilaterală. Acestea au confirmat:**

- o structurare dinamică, bazată pe încredere, a relațiilor cu Germania;
- substanța politică a Parteneriatului special româno-francez;
- parteneriatul productiv cu Italia;
- cooperarea strategică cu Marea Britanie.

Au fost așezate pe noi baze de încredere și deschidere deplină relațiile cu **Spania, Olanda, Belgia și cu țările nordice** și s-a reușit rezolvarea problemei datoriei României față de **Suedia**, care trenea de aproape 50 de ani, readucând relațiile româno-suedeze în cadrul firesc de cooperare.

Au fost reconfirmate excelentele relații cu **Grecia și Turcia** prin dialogul politic la nivelul cel mai înalt.

Guvernul a continuat să promoveze proiecte concrete de cooperare cu celelalte țări membre și candidate la Uniunea Europeană, precum și cu **Canada**, confirmând prestigiul și identitatea României ca viitoare membră a Uniunii Europene și candidat credibil pentru aderarea la NATO.

Doamnelor și domnilor,

România este interesată în construirea unor bune relații de parteneriat cu Federația Rusă. Urmărim totodată relansarea și dezvoltarea legăturilor economice și comerciale româno-ruse. Conduita pragmatică promovată în această relație confirmă poziția conform căreia a fi pro-Vest nu înseamnă a neglija Estul. Contactele politice din acest an indică premisele relansării cooperării bilaterale, în special a cooperării economice. În negocierile privind Tratatul politic bilateral am înregistrat dezvoltări semnificative. Evaluarea preliminară a modului în care se desfășoară acestea permite aprecierea că aspectele în suspensie vor putea fi rezolvate în curând.

Obiectivul aderării la Uniunea Europeană a fost întărit prin dezvoltarea parteneriatelor cu vecinii, bazate pe o strategie coerentă, pe stabilirea unor relații consolidate cu țările central-europene, de care ne leagă preocupări comune de cooperare.

Au fost deschise noi proiecte de cooperare cu **partenerii noștri iugoslavi**, pe baza unei strategii special constituite

pentru această relație și încurajând consecvent evoluțiile democratice din această țară.

Cooperarea cu **Bulgaria**, în sensul Parteneriatului de bună vecinătate dintre țările noastre, a constituit o temă prioritară pe agenda promovată de Guvernul României în dialogul cu noile autorități guvernamentale de la Sofia.

În relația cu **Ungaria** am continuat să demonstrăm disponibilitatea noastră de a lucra cu partenerii unguri pentru concretizarea proiectelor economice în avantaj reciproc. În ultimele luni au fost realizate demersuri diplomatice consistente legate de conținutul Legii privind statutul maghiarilor de peste granițe. Poziția României pe această temă a fost confirmată de reprezentanții unor importante organisme și instituții europene, în primul rând de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept de la Veneția. Guvernul României a urmărit cu consecvență respectarea cadrului normal de dialog bilateral bazat pe prevederile Tratatului de bază, pe normalitatea relațiilor de bună vecinătate și pe respectul reciproc, susținând totodată eliminarea prevederilor discriminatorii față de cetățenii români ale legii, aflate în contradicție evidentă cu normele europene.

În relația cu **Ucraina** dialogul politic bilateral a fost marcat, pe de-o parte, de negocierile pe cadrul juridic privind frontiera și spațiul maritim și, pe de altă parte, de lansarea proiectului Parteneriatului româno-ucrainean pentru Europa, de dorința comună pentru cooperare economică, pe care o vom concretiza în cursul vizitei la București a primului-ministru ucrainean în luna ianuarie anul viitor.

Pe parcursul acestui an relațiile cu **Republica Moldova** au fost marcate de **evoluțiile politice de la Chișinău**, abordarea de către România a relațiilor bilaterale fiind deschisă și pragmatică. În pofida eforturilor și deschiderii depline a Guvernului României pentru întărirea cooperării bilaterale, răspunsurile autorităților de la Chișinău nu au fost întotdeauna sincrone. România a contribuit la admiterea Republicii Moldova în Pactul de Stabilitate și la susținerea intereselor acestei țări pentru a avea acces la proiectele de dezvoltare promovate de Comisia Europeană și de Pactul de Stabilitate.

Guvernul României a continuat să promoveze consecvent, prin dialogul politic la nivel înalt și prin prezența tot mai eficientă a companiilor românești, **dimensiunea estică a cooperării**. Prin poziția sa geostrategică România reprezintă puntea prin care Uniunea Europeană poate să își proiecteze rolul și capacitatea sa de motor al economiei mondiale spre spațiile în tranziție de dincolo de Marea Neagră, către Marea Caspică și Asia Centrală.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Caracteristicile demersului românesc pentru integrarea în NATO și pentru promovarea procesului de aderare la Uniunea Europeană au fost: realism, solidaritate cu ceilalți candidați, punerea în valoare cu eficiență a realizărilor în plan intern în vederea aderării.

Guvernul României a promovat calea solidarității cu toți candidații la NATO, atitudine consacrată în cadrul noii cooperări Vilnius-10, la care România este parte și la care contribuie cu convingerea că partenerii de astăzi vor fi aliații de mâine.

Dialogul cu partenerii Guvernului din societatea civilă a fost și rămâne un instrument concret și convingător al promovării candidaturii noastre pentru aderare, iar consensul forțelor politice parlamentare în jurul obiectivelor fundamentale de politică externă a fost afirmat explicit pe parcursul anului 2001. Acest exercițiu a fost început o dată cu instrumentarea Strategiei Naționale de Aderare la NATO, asumată de Guvern.

Eforturile Guvernului României pentru susținerea întregii activități a **președinției OSCE** au fost considerabile și apreciate în cei mai buni termeni de partenerii externi. Obiectivele pe care țara noastră și le-a propus la asumarea mandatului președinției OSCE au fost realizate integral. **Această misiune a fost un test important al gradului de implicare a țării noastre în găsirea unor formule de securitate pentru a face față noilor provocări înainte de aderarea la UE și NATO.** România a confirmat capacitatea sa de a fi un partener capabil să își asume responsabilități de anvergură și să ducă la îndeplinire angajamentele luate. În acest context nu se poate omite sublinierea șansei, dar și a răspunderii care a rezultat pentru țara noastră din faptul fără precedent că România a deținut în același timp atât conducerea ramurii guvernamentale, cât și a celei parlamentare a OSCE. Prin modul în care am reușit integrarea acestor două dimensiuni am mărit atât relevanța aportului politic românesc pentru OSCE, cât și relevanța OSCE pentru pacea, securitatea și stabilitatea globală.

O atenție specială a fost acordată întăririi rolului și contribuției României la dezvoltarea cooperării regionale în Europa de Sud-Est, în primul rând prin intermediul **Pactului de Stabilitate** și pe baza unei Strategii de acțiune a României în plan regional. În același timp România a avut o prezență activă și inițiative de referință în cadrul cooperărilor regionale la Marea Neagră, Inițiativa Central-Europeană și SECI.

Un moment de referință în afirmarea României ca important factor de stabilitate și promotor al cooperării regionale l-a constituit **Conferința Regională a Pactului de Stabilitate**, organizată în luna octombrie la București. Cu această ocazie au fost reconfirmate proiectele de infrastructură pentru care România beneficiază de cea mai importantă sumă alocată în plan regional.

În promovarea intereselor economice în plan extern o atenție specială a fost **acordată revitalizării legăturilor cu partenerii din afara spațiului euroatlantic**, urmărind redeschiderea de piețe de desfacere pentru produsele românești, în special în America Latină, țările arabe și Asia—Pacific, identificarea de parteneri stabili pentru aprovizionarea cu materii prime și recuperarea datoriilor contractate înainte de 1990.

Prioritară pe aceste spații a fost **identificarea nișelor de oportunitate pentru interesele economice ale României**. **Africa** reprezintă o sursă încă insuficient valorificată. Ministerele de resort au alcătuit un inventar de oportunități economice, care va fi urmărit în acțiunile externe și în promovarea intereselor asociațiilor private ale întreprinzătorilor și exportatorilor din România.

Un rol important pentru asigurarea deschiderilor politice necesare consolidării relațiilor economice cu țări din aceste zone, **în special din Asia**, l-au avut contactele pe linie

parlamentară, cu deosebire la nivelul președinților celor două Camere.

România a fost o prezență activă și recunoscută în **dezbaterele privind rolul viitor și reformele necesare unor instituții cu vocație universală, în primul rând ONU**. De asemenea, a fost continuată participarea în cadrul **Consiliului Europei**, organizație în care parlamentarii români se bucură de prestigiu. La Strasbourg, la fel ca și la New York, Bruxelles și Geneva, România se afirmă ca participant la mișcarea universală de promovare și asigurare a respectării drepturilor omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale.

Politica externă a continuat să promoveze **proiectele de sprijinire a comunităților românești de peste hotare**, pentru consolidarea identității lor culturale, pe baza normelor europene. A fost adoptată **Strategia privind relațiile cu românii din afara granițelor**, cu atenție specială privind problemele românilor din vecinătatea țării.

Guvernul României a inițiat și susține din acest an **Proiectul Casa României**, dedicat întăririi relațiilor României cu comunitățile românești de peste hotare, dar și pentru promovarea intereselor economice românești în străinătate. **Fondul România**, constituit la inițiativa Guvernului, va fi un suport semnificativ atât pentru activitățile de promovare a intereselor economice și comerciale de export ale mediului de afaceri din țară, cât și un sprijin consistent pentru viitoarele acțiuni ale **Căminului Românii**.

În întreaga activitate de promovare a politicii externe a României Guvernul nostru a beneficiat de **sprijinul constant al Președintelui Ion Iliescu și al Parlamentului**. Prin **contribuția diplomației parlamentare** am reușit să promovăm o politică externă coerentă și eficientă, dedicată pe deplin intereselor naționale ale țării noastre.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

În decembrie 2000 Guvernul PSD s-a angajat și cred că, în bună parte, a reușit să restabilească raporturile constituționale dintre executiv și legislativ prin **repunerea Parlamentului în rolul său de reprezentant suprem al poporului român și de unică autoritate legiuitoare a țării**.

Împreună cu Parlamentul, prin simplificarea procedurilor de dezbatere și de adoptare a legilor, am consemnat sporirea eficienței în desfășurarea activității legislative; până în acest moment au fost **adoptate și promulgate 748 de legi**.

În realizarea Programului legislativ pentru perioada 2001—2004 au fost elaborate și prezentate proiecte de acte normative pe domenii, în concordanță cu reglementările comunitare în materie, precum și cu prevederile cuprinse în tratatele internaționale la care România este parte.

Controlul parlamentar asupra Guvernului s-a exercitat deplin și continuu prin informări, puncte de vedere pe care Guvernul le-a prezentat la inițiativele legislative parlamentare, răspunsuri la întrebările sau interpelările deputaților și senatorilor adresate membrilor Guvernului, moțiuni simple, asumarea răspunderii.

Cu privire la modul în care ne-am îndeplinit angajamentele asumate am să citez câteva evaluări recente ale Comisiei Europene din Raportul de țară pentru România pe anul 2001,

referitor la Parlament, în capitolul intitulat „Criterii politice – Democrația și statul de drept”, în care se afirmă: „**Eficiența puterii legislative, identificată drept o problemă deosebită în rapoartele precedente, s-a îmbunătățit considerabil [...]. Înaintea alegerilor corpul legislativ se găsea în stare de paralizie, ca urmare a slăbiciunii coaliției de la putere.**

Una dintre primele inițiative ale noului Parlament a fost reformarea funcționării celor două Camere, cu scopul accelerării procesului legislativ [...]. S-au luat o serie de măsuri de îmbunătățire a relațiilor dintre legislativ și executiv [...]. Numărul de legi adoptate de Parlament a crescut semnificativ de la începutul anului [...]. Toate agențiile guvernamentale au fost subordonate ministerelor, ceea ce a îmbunătățit coeziunea administrației [...].“

Simplificarea procedurilor parlamentare prin modificarea Regulamentelor Camerei Deputaților și Senatului a condus, pe de o parte, la accelerarea procesului legislativ, iar pe de altă parte, la transferul centrului de greutate al dezbaterilor în comisiile permanente de specialitate. Drept urmare, **Plenul Camerei Deputaților, al Senatului sau al ședințelor comune a devenit forum de dezbatere politică și de decizie finală.**

Pe plan legislativ Guvernul a acționat în **două direcții**: pe de o parte, **a reexaminat proiectele de legi inițiate în legislatura 1996—2000** aflate în momentul preluării guvernării în procedură de legiferare la Parlament, prezentând punctul său de vedere asupra acestora, în concordanță cu măsurile propuse prin programul nostru de guvernare. Pe de altă parte, **a inițiat noi proiecte de acte normative** în diferite domenii de activitate, **necesare punerii în practică a angajamentelor luate pentru armonizarea legislației naționale cu cea comunitară**. Astfel, de la investitură și până în prezent **Guvernul și-a exercitat dreptul de inițiativă legislativă prin transmiterea la Parlament a unui număr de 393 de proiecte de legi**.

Este adevărat că în cadrul procesului de legiferare am uzat și de instituția delegării legislative, dar cu respectarea prevederilor constituționale și regulamentare. Guvernul a emis în acest an un număr important de ordonanțe de urgență. Însă motivele principale care au determinat emiterea lor au fost întemeiate, așa cum s-a demonstrat în expunerile de motive pentru aprobarea proiectelor de lege, conform articolului 114 din Constituție.

În perioada sesiunilor parlamentare din acest an Guvernul a elaborat **148 de puncte de vedere** la inițiativele legislative parlamentare ale deputaților și senatorilor. De asemenea, a răspuns la **990 de întrebări și interpelări** adresate membrilor Guvernului, inclusiv primului-ministru.

O însemnată parte a întrebărilor și interpelărilor ne-a ajutat să examinăm și să soluționăm situații, stări sau aspecte din viața economică și socială.

Din ansamblul controlului parlamentar nu poate fi omis controlul exercitat pe calea moțiunilor. Ne-am confruntat cu un număr record de moțiuni simple pe parcursul a două sesiuni. Numai în ultima lună au fost depuse 4 moțiuni simple și vă asigur că le-am tratat cu maximă seriozitate și responsabilitate.

Închei acest capitol dedicat raporturilor constituționale Guvern—Parlament cu ceea ce noi am numit „**dialogul săptămânal al parlamentarilor cu Guvernul**“. În acest sens am asigurat ca de două ori pe săptămână, la sediul celor două Camere, secretarii de stat pentru relația cu Parlamentul să fie prezenți la întâlnirea cu senatorii sau deputații care doresc să se consulte sau să se documenteze în vederea soluționării unor probleme din propria circumscripție electorală.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Un lucru important pe care l-am realizat în aceste 11 luni a fost **câștigarea a legitimității proiectului nostru de transformare socială și, implicit, legitimității guvernării noastre**.

Suportul popular pe care l-am câștigat în această perioadă reprezintă, pe de o parte, o dovadă consistentă că suntem pe drumul cel bun, iar pe de altă parte, o premisă a participării active la reconstrucția economică și socială, participare fără de care nici un program de dezvoltare nu poate avea sorți de izbândă în condițiile democrației.

Dacă la alegerile din anul 2000 coaliția Polului Social Democrat a obținut puțin peste 35% din voturi, astăzi, după un an de guvernare, **toate sondajele de opinie indică un sprijin politic între 55 și 62%**. În plus, Guvernul și Parlamentul, alte instituții fundamentale ale sistemului democratic **au câștigat în acest an importante puncte de încredere**. Este un lucru fără precedent, regula fiind pierderea de credibilitate după primele luni de guvernare.

Dar poate nu acesta este cel mai important lucru. Mai important este faptul că, deși o mare parte a populației nu beneficiază încă de un nivel de trai acceptabil, declară totuși că este pregătită să facă, pe termen scurt, sacrificii pentru reformă. Este un fapt care ne responsabilizează suplimentar, dându-ne în același timp dovada înțelepciunii și realismului cetățenilor României, semne ale **culturii civice participative**.

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

În anele Parlamentului României ședința de astăzi a celor două Camere va fi consemnată ca un moment special în care, **din proprie inițiativă**, Executivul își angajează, pentru prima dată, răspunderea politică față de activitatea desfășurată în primul an de guvernare. Acest act exprimă hotărârea actualului Cabinet **de a-și continua mandatul** numai cu condiția aprobării Declarației de politică generală cu care se prezintă în fața forului legislativ și a acordării în continuare de către acesta a încrederii politice.

Desigur, prin angajarea răspunderii Guvernul pune Parlamentul în fața unei alternative: fie să mențină în funcțiune actualul Guvern, aprobându-i Declarația de politică generală, fie să încerce retragerea încrederii prin inițierea unei moțiuni de cenzură.

Considerăm că un asemenea demers trebuie să se bazeze pe o fundamentare corectă a conținutului moțiunii, respectiv pe invocarea unor neajunsuri și disfuncții care pot fi imputate pe drept Executivului și nu pe afirmații generale, fără corespondent în realitate, sau pe aserțiuni vizând diferite fenomene negative provenite din alte perioade de guvernare sau generate de factori obiectivi.

Tratând în mod just opțiunea pe care o au, raportat la declarația noastră de politică generală, distincții reprezentanți ai Opoziției au prilejul să demonstreze că acționează în spiritul interesului național și în mod constructiv față de rezultatele ponderent pozitive ale actualei guvernări.

Îmi exprim încrederea în **fair-playul politic** al colegilor din Opoziția parlamentară, mulțumindu-le totodată pentru atenția și răbdarea de care au dat dovadă pe parcursul prezentării acestei Declarații de politică generală referitoare la bilanțul primului an de guvernare P.S.D.

Această Declarație de politică generală privind bilanțul primului an de guvernare, asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea în temeiul dispozițiilor art. 113 alin. (1) din Constituția României, prezentată de primul-ministru, domnul Adrian Năstase, în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 18 decembrie 2001, a fost acceptată de Parlament, devenind obligatorie pentru Guvern ca urmare a respingerii motiunii de cenzură dezbătute în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului din 21 decembrie 2001, în condițiile prevederilor art. 112 și 113 din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VĂCĂROIU

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro